

اقسام استدلال و کاربردهای آن

استدلال تمثیلی

تسری حکم یک مورد به مورد دیگر صرفاً به دلیل مشابهت ظاهری

از جزء به جزء

ضعیف / نتایج همواره احتمالی

تمثیل: صادق دانستن حکم مربوط به یک امر جزئی برای امری جزئی دیگر به دلیل مشابهت ظاهری.

کاربردهای دیگر تمثیل:

توضیح و فهم مطالب

استفاده از شباهت میان پدیده های مختلف برای توضیح بهتر مطالب

مغالطه مربوط: تمثیل ناروا

شیوه های نقد استدلال تمثیلی

توجه به وجود اختلاف میان دو امر

یافتن استدلال تمثیلی مخالف

استدلال استقرایی (استقرای تعمیمی)

تعمیم حکم موارد جزئی به کل مجموعه

از جزئی به کلی

از حیث قوت و ضعف در سطوح مختلف (اصطلاح قوی و ضعیف)

مغالطه مربوط: تعمیم شتاب زده

شرایط استقرای قوی

متفاوت و تصادفی بودن نمونه ها / پوشش همه طیف ها

رعایت نسبت تعداد نمونه ها به کل جامعه آماری

بزرگ ترین عرصه استدلال استقرایی (از نوع تعمیمی) علوم تجربی است.

دانشمندان علوم تجربی تلاش می کنند با استفاده از استدلال های استقرایی قوی، مبنایی برای علوم تجربی فراهم آورند.

استنتاج بهترین تبیین: نوعی استقرا که در آن با حذف تبیین ها و جواب های احتمالی به بهترین و درست ترین آن ها می رسمیم؛ مانند روش حذف

گزینه در حل است.

کاربرد استنتاج بهترین تبیین

کاربرد در زندگی روزمره

استفاده در مسائل علمی جهت بررسی فرضیه های علمی

استدلال قیاسی

قیاس اقترانی: اجزای نتیجه در مقدمات پخش شده اند.

قیاس استثنایی: عین نتیجه یا نقیض نتیجه در یکی از مقدمات آمده است.